

Foto: Staffan Claesson

Planen för sydöstra Uppsala är inte hållbar

Luftföroreningar och buller kommer att öka med den nya bebyggelsen, skriver Inger Sjöberg

Säkert känner ni till att Kommunen har lovat att bygga 33 000 nya bostäder om Staten bygger fyra tågspår till Stockholm. 21 500 av dem ska byggas i sydöstra stadsdelarna, som ett nytt Sundsvall med ca 58 000 invånare. Världens första klimatpositiva stadsmiljö och framtidens stad för hållbart stadsbyggande har kommunen sagt. Stora ord - kan man leva upp till det?

Vad betyder "hållbart" stadsbyggande? Enligt Boverket finns det tre aspekter: ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet, här förklaringen något förkortad:

"Ekologiska aspekter innebär att på ett miljöanpassat sätt ta hänsyn till ekosystemtjänster och klimatanpassa byggnader.

Ekonomiska aspekter innebär bostäder till rimliga kostnader och ekonomi som bygger på kretslopp, en cirkulär ekonomi.

Sociala aspekter innebär tillgänglighet, inga skadliga luftföroreningar och ljudnivåer, en hälsosam livsmiljö, grönska, skönhetsupplevelser och trevnad."

Är då planen för sydöstra stadsdelarna hållbar?

Troligtvis leder inte planen till social och ekonomisk hållbarhet. Den lantliga karaktären ändras drastiskt. Luftföroreningar och buller ökar av så tät bebyggelse. De redan boende i området önskar inte denna bebyggelse. Enbart nya hus på ny mark som man lovat Staten är ingen cirkulär ekonomi och ger stora koldioxidutsläpp i byggskedet.

Ekologisk hållbarhet är viktigast och berör klimat, natur och biologisk mångfald.

Planens egen Hållbarhetsbedömning av WSP, världsledande konsulter inom samhällsutveckling säger bl a följande:

”Ett så stort utbyggnadsprojekt som detta, mest på orörd mark, medför negativa konsekvenser för många miljöaspekter. Byggandet medför stora utsläpp av klimatgaser. Större delen av planområdets skogsmarker tas bort och därmed dagens koldioxidsänka. Bebyggelse sker i naturområden med mycket höga naturvärden och ekologiska samband. Genom sin omfattning bedöms planförslaget, ge stora negativa konsekvenser för kulturmiljö och landskap framför allt av den påverkan som en ny förbindelse över Fyrisån medför i form av fysiskt intrång, ökat buller samt stor visuell påverkan på landskapet. Riksintresset Uppsala stad bedöms påverkas negativt av en broförbindelse över Fyrisån. Det finns även en risk för påverkan på vattentäkten Uppsalaåsen. Föroreningsbelastningen till Fyrisån och Sävjaån kommer att öka.

Planförslagets mål är att skapa en resurseffektiv och klimatpositiv stadsdel. För måluppfyllelse krävs tekniska lösningar som ännu inte finns.”

Det är bara att läsa innantill. Hållbarhetsbedömningen säger att planen inte är hållbar. Den påpekar också att de många negativa konsekvenserna blir mindre eller inga alls om det blir som i Översiktsplanen från 2016, ca 10 000 bostäder.

Varför fortsätter kommunen att säga att deras plan är hållbar? Ord kan inte förändra verkligheten. Det liknar sagan om Kejsarens nya kläder. Men medan Kejsaren till slut insåg att stadens medborgare hade rätt - att han var naken - så verkar inte Kommunens motsvarighet förstå att medborgarna insett detta – om ohållbar bebyggelse.

Dessutom ska man inte stadsplanera på det här sättet. Det kan man läsa i arkitekt Jerker Söderlinds bok ”Stadens renässans”. Att förutbestämma en hel stad blir ingen utveckling, det blir ett miljonprogram. I detta fall även ett övergrepp på de redan boende i området. Låt dessa vara med och bestämma om bebyggelsen.

Bygg ingen trafikled med bro över Fyrisån för en bullrig spårvagn i Årike Fyris. Skall vårt omtyckta naturreservat och promenadstråk förstöras för all framtid?!

Vet ni om att Uppsala har ett fint klimatprogram för staden. Men det används inte. Varför vill jag diskutera en annan gång.

Inger Sjöberg